

tionis vim obtinet ex definitione per conversionem factus, in quo medium est ipsa definitio, quae rei causa est. Nam quid est esse, quamvis demonstratio eius non sit, tamen per demonstrationem patet, ubi per causam rei essentia demonstratur, quem ad modum hoc loco fieri videmus: »Caelum enim propterea generatum est, quia videri tangique potest«, sicut etiam Aristoteles secundo libro Posteriorum tradit: »Quippe lunae, inquit, propterea defectum fieri, quia lumen solis telluris opacitate privatur.« Item [Plato]: »Caelum generatum est, inquit, quod autem generatum est, causam habet.« Haec ita.

10 In Phaedone autem, cum de animi immortalitate pertractat, interim ex contrariorum ratione et vicaria, ut ita dicam, generatione, nonnunquam ex recordatione animum demonstrat ante generationem corporis fuisse; interire autem cum corpore non posse ex eius simplicitate declarat; quin etiam obiecta, quae sumi ex harmonia possent, syllogismis diligentissime
15 solvit. »Animum, inquit, ante ortum corporis fuisse ostensum est. Atqui harmonia ante compositum esse non potest. Ergo animus harmonia non est.« Item: »Harmonia compositum suum subsequitur. Animus vero corpori dominatur atque eo praestantior est. Ad haec harmonia magis ac minus recipit, animus minime.« »Harmonia nequaquam his contraria est,
20 ex quibus constat. Animus vero cupiditatibus corporis adversatur.« His finitimum illud in Phaedro est: »Animus se ipsum movet. Quod se ipsum movet, semper movetur. Quod semper movetur, immortale est.« Item: »Animus a se ipso movetur; quod a se ipso movetur, id ceteris, quae extrinsecus moventur, origo et principium motus est. Principium vero ingene-
25 ratum est. Ergo animus est ingeneratus atque ob id etiam immortalis.« His duobus syllogismis corruptionem animi tollere omnino Plato videtur. Cum enim quicquid corrumpitur, duobus modis corrumpatur, aut enim a se ipso propter materiam in eo contentam aut aliunde fit corruptio, ut lignum tum sua putrefactione corruptioni obnoxium est, tum quia uri
80 extrinsecus ac secari potest. Primus syllogismus animum minime a se corrumpi ostendit, secundus ne ab alio quidem corrumpi posse declarat. Verum enimvero de motu ipso animi, quo per se animus movetur, sive de eius motu, quoniam vir quidem praestantis ingenii singularisque doctrinae dubitasse videtur, possem equidem ostendere Aristotelem a Platone
85 non dissentire. Sed haec res alium locum postulat. Nunc videndum est, quomodo per deductionem ad impossibile Plato animi immortalitatem defendat. »Nisi principium sit, inquit, nec ipsum ex alio nec aliud ex eo

σοφία διαβεβημένοι, ἐπιούσι συγγράμματα. καὶ μὴν περὶ τοῦ αὐτοῦ τούτου καὶ | 19/20 περὶ γε μὴν U^x B^s in marg. V M in textu | 21 ἀκίνητον M

4 cf. Plat. Tim. 32 b. | 6 cf. Arist. Anal. 8 2. 90 a. | 7 cf. Arist. De Caelo α 10—β 1. 279 sqq. | 15 cf. Plat. Phaed. 91 c—94 d. | 21 cf. Plat. Phaedr. 245 c—d. | 36 cf. Plat. Phaedr. 245 d—e.

»πάντα τε οὐρανὸν πᾶσάν τε γένεσιν συμπεσοῦσαν στῆναι«. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἀδύνατον, ἀδύνατος καὶ ἡ ἀρχὴν ἀναιροῦσα ὑπόθεσις.»

- 5 Οὕτως οἶδε νόμους συλλογισμῶν Πλάτων, οὕτως οἶδεν ἀποδείξεων τρόπους, οἷς ἐξ ἀρχῶν οἰκείων, ἐφ' ὅσον ἡ ὑποκειμένη συγχωρεῖ ὕλη, ὑπο-
 τεθεισῶν ἀκριβῆς τῶν πραγμάτων κατάληψις ἀποδίδεται. ὧν ἕνεκα πλεῖστοι 5
 τῶν φθασάντων ἡμᾶς κάπλι σοφία διαβοήτων ἀνδρῶν, οἷς καὶ διὰ τὴν θρησ-
 V 25^v κείαν ἐξῆν τὰς ὑποθέσεις Πλάτωνος παραδέχεσθαι, παντὸς Πυθίου χρησιμοῦ
 βεβαιοτέρους τοὺς Πλάτωνος λόγους ἐνόμισαν καὶ γεωμετρικαῖς ἀνάγκαις
 συλλελογίσθαι, ὡς ἔστι γινῶναι τε τῶν ἐπιγενομένων Πλατωνικῶν, ἀνδρῶν
 ὅτου τις ἂν εἴποι ἀξίων, ἐπιποῦσι συγγράμματα. ἀλλ' αἰσχύνομαι μὲν, ὡς 10
 καὶ πρότερον ἔφην, ταῦτα περὶ αὐτοῦ λέγων, ὡς εἴ τινες εἶεν καὶ ὅτουοῦν
 ἀξιοὶ λόγου πλὴν τοῦ ὕβριστοῦ τούτου, παρ' οἷς τῆς ἡμετέρας συστάσεως
 Πλάτων ἂν ὁ μέγας δεηθείη. τί οὖν τοῦτο ποιῶ κατὰ μέρος αὐτοῦ κατα-
 ριθμεῖν ἐπιχειρῶν τοὺς ἀποδεικτικoὺς λόγους, ὡς ἐνὸν τοῦτό γε ποιῆσαι μὴ
 πάντα αὐτοῦ ὅλα τὰ συγγράμματα ἐνθέμενον ἐνταυθί; πεπύκνωται γὰρ 15
 αὐτοῦ πᾶς λόγος, πᾶν βιβλίον, πᾶν σύγγραμμα λόγων ἀναγκαίων, συλλο-
 B 20 γισμῶν, ἀποδείξεων, καὶ οὐκ ἔστιν ὅπου ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης ἢ μικρὸν
 ἢ μέγα συμπεραίνει. ἐκεῖ οὖν ταῦτα τῷ φιλομαθεῖ ζητητέον. ἐκεῖ πάντα
 εὐρήσει κάλλιστά τε καὶ σοφώτατα ἀποδεικτικῶς, διαλεκτικῶς, σοφιστικῶς
 εἰρημένα. εἰ γὰρ καὶ διαλέξεσιν ὁ ἀνὴρ χείρων ὡς τὸ πολὺ τῷ διαλεκτικῷ 20
 συνεχέστερον καὶ ἐξ ἐνδόξων γινομένων συλλογισμῶν χρῆται, καὶ τοῦ τοι-
 οῦτου γε τῶν ἐπιχειρήσεων εἶδους πλήρες ἐστὶν ἅπαν αὐτοῦ τὸ βιβλίον·
 ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐριστικoὺς τῶν λόγων καὶ πάντας ἀπλῶς τῶν σοφιστικῶν
 ἐλέγχων τοὺς τρόπους ἐν διαλόγῳ, ᾧ ἡ ἐπιγραφή Εὐθύδημος ἢ ἐριστικός,
 ὄψεται παραδιδόμενους, τοὺς εἴτε παρὰ τὴν λέξιν εἴτε ἐκτὸς τῆς λέξεως, 25
 αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ προσηγορίαις ὁμοίαις, αἷς Ἀριστοτέλης παρ' αὐτοῦ λαβὼν
 ἐν Ἐλέγχοις ἐχρήσατο. ἐντεύξεται παρὰ Πλάτωνι ὁ βουλόμενος συλλογισμοῖς
 U 33 τοῖς ἐπ' εὐθείας εἴτε ἐν πρώτῳ εἴτε ἐν δευτέρῳ εἴτε ἐν τρίτῳ σχήματι
 πλεκομένοις καὶ τρόποις πᾶσι τοῖς ἐφ' ἐκάστου τούτων ἐνδεχομένοις, τοῦτο
 μὲν καθόλου καταφατικοῖς, τοῦτο δὲ καθόλου ἀποφατικοῖς, τοῦτο δ' ἐν μέρει 30
 ἀποφατικοῖς τε καὶ καταφατικοῖς ἐντεύξεται. ἐκεῖ τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπα-
 V 26 γωγῇ, ἐφ' ὧν ἐγχωρεῖ, ἐκεῖ ἀντιστροφαῖς ταῖς ἐναλλάξ, ἐκεῖ ἐπ' ἀγωγῇ,
 ἐνστάσει, ἐκεῖ τοῖς ἀπὸ τοῦ ὅρου, τοῖς ἀπὸ τοῦ γένους, τοῖς ἀπὸ τοῦ ἰδίου,
 τοῖς ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος προβλήμασι χρώμενον αὐτὸν εὐρήσει, ἐπιχειρή-
 μασιν ἐκ τοῦ μᾶλλον, ἐκ τοῦ ἥττον, ἐκ τῶν ὁμοίων, ἐκ πασῶν ὅλως τῶν 35
 πτώσεων, ἐνθυμήμασιν, εἰκόσι, σημείοις, παραδείγμασιν, ὅλως πᾶσι τοῖς
 λογικοῖς τρόποις, ἐκεῖ διαιρετικῶς, ὀριστικῶς, ἀποδεικτικῶς, ἀναλυτικῶς
 αὐτὸν εὐρήσει διαλεγόμενον καὶ ὅλως πάσαις μεθόδοις λόγων χρώμενον.
 6 Παρὰ πάντα δὲ ταῦτα τίς οὐκ οἶδεν, ὅσον ἡ περὶ εὐπορίας προτάσεων
 μέθοδος περὶ διαλεκτικῆν, ἀποδεικτικῆν τε καὶ σοφιστικῆν καὶ ὅλως περὶ 40
 πᾶσαν τέχνην καὶ ἐπιστήμην ἰσχύει; πῶς γὰρ ἂν τις χωρὶς προτάσεων καὶ
 ὄντιναοῦν συλλογισμὸν ποιήσαντο; προτάσεων δὲ πῶς ἂν τις εὐποροῖη μὴ
 μεθοδικῶς ἀνερευνῶν; ταύτην ἀκριβέστατα μὲν παραδίδωσιν Ἀριστοτέλης

fieri aut moveri potest, siquidem ex principio omnia fieri debent. Hoc autem sequitur, ut caelum omne omnisque generationis ratio corruat et rursus creetur. Quod cum impossibile sit, ipsa quoque suppositio, quae principium tollit, erit impossibilis.»

5 Itaque non ignoravit Plato syllogismum constituere et demonstratio- nem, quoad eius subiecta materia pateretur, ex principiis facere diligenti ratione suppositis, quo rerum cognitio manifestior ac certior haberetur. Quam ob rem plerique singulari doctrina sapientiaque praestantes, quibus religionis suae ratione permissum est, ut supposita a Platone recipere pos-
10 sint, ea tamquam Delphica quaedam oracula recepere, quod ex libris, quos scriptos reliquerunt, manifeste potest intellegi. Nam quomodo afferre in medium singula possum, cum philosophi huius sermo omnis ex syllogismis constet sitque pulcherrima demonstrationum necessitate refertus et nihil omnino habeat, quod miro ratiocinandi artificio videatur carere. Legat,
15 qui id cupit intellegere, Platonis libros. Facile enim prospiciet omne syllogismorum genus aptissime rebus, de quibus agitur, accommodari. Tractatur scilicet pro rei opportunitate modo demonstrative modo dialectice, hoc est probabili quadam ratione, interdum etiam captiose. Nam etsi crebrior est usus dialecticae propositionis, tamen hoc etiam captionis genus adhi-
20 bitum est, ut in Euthydemo patet, ubi omnes fere cavillationum modos attigit, quem ad modum fecisse Aristoteles videtur in libro, quem de Elenchis, hoc est coargutionibus scriptum reliquit. Dissertitur syllogismo directo, prima, secunda, tertia figura et modis figurarum omnibus, univ-
25 saliter vel particulariter, affirmando vel negando, deducitur ad impossibile, ponitur vicissim conversionis ratio, inductio, instantia. Sunt problemata a definitione, genere, proprio, accidente; argumenta a maiori, minori, simili, omnibus denique casibus; sunt enthymemata; sunt probabilia, signa, exempla, omnis postremo disciplinae logicae via ac ratio; per divisionem, per definitionem, per demonstrationem aut quovis alio modo agi potest.
30 Quippe haec omnia subtiliter absoluteque a Platone tractari perspicuum est.

Post haec nemini dubium est artificium reperiendarum propositionum et copiam plurimum valere, sive dialectice sive demonstrative sive captiose arguere libeat, et hanc facultatem omnem artem scientiamque complecti. Cum enim nulla ratiocinandi complexio sine propositione fieri possit, pro-
35 positiones autem capi nisi certo artificio nequeant, hinc plurimum valeat

4/10 οἷς ἐξ ἀρχῶν — συγγράμματα U^x B² in marg. V M Z in textu | 6 ἡμᾶς U^x B² V ἥρωες M | 9 τε B².V M τὰ U^x | 12 ὑβριστοῦ B V M πιθηκοῦ U | 20/27 εἰ γὰρ καὶ — βουλόμενος U^x B² in marg. V M Z in textu | 20 διαλέξεσιν] U^x auld. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον B² V M om. | ὡς τὸ πολὺ B² V M] om. U^x | 21 συνεχέστερον V . . . ον supra rasura M συνεχεστερίους U^x B²? Z | 22 τὸ B² V] om. U^x | 28 καὶ om. M | σοφιστικῶν U^x B² V σοφιστῶν M | 25 παραδιδόμενος U^x B² Z παραδιδομένη M παραδεδομένου V | 62, 89 — 66, 81 Παρὰ πάντα — συμβάλει U^x B² in marg. V M Z in textu | 43 ἀκριβέστατα B² U^x M ἀκριβεστάτην V

ἐν λογικῇ, ὥστε κάπὶ τούτῳ οὐχ ἦττον ἢ τοῖς ἄλλοις θαυμάζεσθαι. φησὶ δὲ αὐτὴν οὕτως ἀναγκαίαν εἶναι, ὡς ἄνευ αὐτῆς ἀτελῆ τὴν περὶ συλλογισμῶν παράδοσιν εἶναι. »οὐ γὰρ μόνον δεῖ, φησὶν, τὴν τῶν συλλογισμῶν γένεσιν θεωρεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν ἔχειν τοῦτο ποιεῖν.« ταύτην δὲ παραδούσ-
 δι' αὐτῆς φησὶν καὶ τοὺς δεικτικούς καὶ τοὺς εἰς ἀδύνατον ἀπάγοντας καὶ 5
 πάντας ἀπλῶς τοὺς ἄλλους συλλογισμοὺς δύνασθαι γίνεσθαι, εἴτε ἐπὶ ἀναγκαίων εἴτε ἐπὶ ἐνδεχομένων εἴτ' ἐφ' ὅποιασοῦν κατηγορίας εἴη ὁ λόγος. »φανερὸν τε, φησὶν, ὡς οὐ μόνον διὰ ταύτης τῆς ὁδοῦ ἐγχωρεῖ πάντας τοὺς συλλογισμοὺς γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλης ἀδύνατον εἶναι. ἅπας μὲν γὰρ συλλογισμὸς δέδεικται διὰ τινος τῶν προειρημένων σχημάτων γινόμενος, 10 ταῦτα δὲ οὐκ ἐγχωρεῖ δι' ἄλλων συναχθῆναι ἢ διὰ τῆς εἰρημένης μεθόδου. ἢ δὲ ἐστὶ τὸ τοῖν ἀμφοῖν ὅροι ἐκάστου προβλήματος εἴτε καταφατικοῦ εἴτε στερητικοῦ εἴτε καθόλου εἴτε κατὰ μέρος εἴτ' ἐν πρώτῳ εἴτ' ἐν δευτέρῳ εἴτ' ἐν τρίτῳ σχήματι καὶ ἐν ὅποιωσιν εἶδει συλλογισμοῦ τὰ τε ἐπόμενα
 V 26^v εὐρεῖν δύνασθαι τὰ τε οἷς αὐτὸ ἔπεται, καὶ ἔτι τὰ τούτων ἀλλότρια, τῶν 15
 τε ἐπομένων εἰδέναι »ὅσα ἐν τῷ τί ἐστὶν καὶ ὅσα ὡς ἴδια καὶ ὅσα ὡς συμβεβηκότα κατηγορεῖται, καὶ τούτων ποῖα δοξαστικῶς καὶ ποῖα κατ' ἀληθειαν«. τούτων γὰρ εὐρημένων καὶ οἰκείως ἀλλήλοις συντιθεμένων ἅπας συλλογισμὸς γίνεται. »ὅσῳ μὲν γὰρ ἂν πλειόνων, φησὶ, εὐπορῆ τις, θᾶττον ἐντεύξεταί συμπεράσματι, ὅσῳ δ' ἂν ἀληθεστέρων, μᾶλλον ἀποδείξει.« ἐκ 20
 γὰρ τῶν ἐπομένων καὶ οἷς ἔπεται ἕκαστον »αἰ προτάσεις καὶ ἢ τοῦ μέσου λήψις, ὥστε οὐδὲ συλλογισμὸν ἐγχωρεῖ γίνεσθαι δι' ἄλλων«. 2
 Οὕτω μὲν δὴ καὶ ἔτι μᾶλλον ἐξυμνεῖ τὴν περὶ εὐρέσεως προτάσεων μέθοδον Ἀριστοτέλης ἰκανώτατά τε αὐτὴν παραδίδωσι. ταύτην δὲ τῶν κυριωτάτων οὔσαν ἐν λογικῇ κατ' Ἀριστοτέλην, ὡς καὶ τᾶληθές ἔχει, πρῶτος 25 ὁ καθηγεμὼν αὐτοῦ Πλάτων ἐν Παρμενίδῃ τελεώτατα παραδίδωσι, πλείστην προτάσεων ἀφθονίαν τοῖς ἀκολουθεῖν δυναμένοις παρέχων. ὅπου κελεύει ζητεῖν τε καὶ ἀνευρίσκειν, τί μὲν τῇ καταφάσει, τί δὲ τῇ ἀποφάσει ἔπεται, τί οὐχ ἔπεται, τί ἔπεται τε ἅμα καὶ οὐχ ἔπεται. καὶ τούτων αὖ ἐκατέρου, τί μὲν αὐτῷ πρὸς ἑαυτὸ ἔπεται, τί δ' οὐχ ἔπεται αὐτῷ πρὸς ἑαυτό, τί τε 30 ἔπεται καὶ οὐχ ἔπεται αὐτῷ πρὸς ἑαυτό. καὶ αὖ, τί ἔπεται αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα, τί οὐχ ἔπεται αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα, τί ἔπεται τε καὶ οὐχ ἔπεται αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα. καὶ αὖ τοῖς ἄλλοις εἴτε ἐπὶ καταφάσεως εἴτε ἐπὶ ἀποφάσεως,
 B 21^v τί μὲν ἔπεται αὐτοῖς πρὸς ἑαυτά, τί δὲ οὐχ ἔπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς ἑαυτά, τί τε ἔπεται καὶ οὐχ ἔπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς ἑαυτά. ἐξ ὧν πάντων συμ- 35
 πλεκομένων εἴκοσι καὶ τέτταρες συζυγίαι εἴτε καὶ συμπλοκαὶ γίνονται, καὶ προτάσεων ἀμύθητος ἀριθμὸς ἀπογεννᾶται, αἷς πάσαις Παρμενίδης τὸν περὶ τοῦ ἐνός λόγον πραγματευόμενος κέχρηται, διὰ τούτων μάλιστα μὲν πραγ-

16 ὡς ἴδια] ὡς om. codd. | 17 συμβεβηκότα sec. edit. συμβηβηκός codd. | 28 μὲν B² U^x M μὴν V | 27 ἀφθονίαν B² U^x M ἀπορίαν V | 38 ἐπὶ B² V] om. U^x

3 cf. Arist. Anal. α 32. 47 a, 2—4. | 8 Arist. Anal. α 29. 45 b, 36—40. | 16 Arist. Anal. α 27. 43 b, 7—9. | 19 Arist. Anal. α 27. 43 b, 9—11. | 21 Arist. Anal. α 29. 46 a, 1 sq.

necesse est in quovis doctrinae genere ea ratio, de qua tractavit Aristoteles in iis libris, quos a disserendi facultate logicos nominamus, in quibus sane tantum studii videtur vir sapientissimus adhibuisse, ut non minus in his quam in aliis libris excellentiam ingenii sui manifestam fecerit. Tam vero
 5 commodam hanc artificii rationem existimavit, ut absque ea syllogismorum doctrinam perfici posse prorsus negaverit. Non enim syllogismi formam dumtaxat considerari, sed etiam constituendi facultatem haberi scripsit oportere. Quam cum traderet, non dubitavit affirmare genus omne ea una confici posse tum ostendendi tum ad impossibile deducendi tum
 10 etiam hypothetice arguendi et omnino ratiocinandi, sive materia necessaria sive contingens sive alia quaevis praedicandi ratio fuerit. Certumque et exploratum esse existimat non modo hac via genus omne ratiocinandi effici posse, verum etiam fieri non posse, ut alia via recte ratiocinari valeamus. Omnem enim syllogismum figura certa ex iis, quae ab eo
 15 tradita sunt, fieri posse existimat, figuram autem non nisi huiusmodi artificio constitui posse, quod tale est, ut amborum terminorum cuiuscumque problematis sive affirmandi sive negandi sive universalis sive singularis sive prima figura sive secunda seu tertia et quocumque ratiocinandi genere consequentia reperire possimus, quid praeterea termini ipsi consequantur,
 20 quid a se alienum recusent, consequentium etiam »quid essenziale praedicetur, quid ut proprium, quid ut accidens tribuatur, quid probabili, quid vera sumatur ratione«. His enim ita compertis apteque ordinatis syllogismus omnis conficitur. »Et quo pluribus eiusmodi initiis abundamus, eo facilius conclusionem deducere possumus, et quo verioribus, eo certius
 25 demonstramus.« »Ex consequentibus enim propositiones mediaque sumatur necesse est, nec syllogismus, sicut iam supra dictum est, perfici aliter potest.«

Ita Aristoteles reperiendarum propositionum artificium non modo probat, sed etiam tractat diligentissime, quod omnibus, qui eius libros legent,
 30 constare facile poterit. Hoc tam commodum, tamque utile atque praecipuum in disserendi ratione artificium primus Plato, Aristotelis praeceptor, exposuit in eo sermone, qui inscriptus est Parmenides. Quippe facultatem reperiendarum propositionum mirifice in eo tradit et quasi ante oculos ponit. Praecipit enim, ut vestigandum investigandumque sit, quid affirmam
 35 tionem, quid negationem consequatur aut non consequatur, quid simul et consequatur et non consequatur. Rursusque in utroque eorum, quid sibi suoque ipsius respectu consequens habeat, quid non habeat, quid simul habeat et non habeat. Simili etiam modo, quid sibi respectu aliorum consequens habeat, quid non habeat, quid habeat et non habeat. Ex quibus
 40 omnibus simul iunctis quattuor et viginti coniugationes derivantur. Ingens praeterea summa propositionum nascitur, quibus omnibus usus est Parmenides, cum de uno illo divino sermonem haberet, et quamquam usu potius quodam artificioso constare praecepta artis significat, tamen non praeter-

ματικῶς καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἔργου ἀποδεικνύς τὸ προκείμενον, παραδιδούς δ' ὅμως διὰ βραχέων καὶ τὴν μέθοδον τούτοις τοῖς ῥήμασι. προτρεψάμενος γὰρ Σωκράτη, εἰ ἀληθείας εὐρέσεως ἐρᾷ διὰ τῆς διαλεκτικῆς γυμνασθῆναι, ἐπεὶ Σωκράτης ἀπήτησε τὸν τῆς τοιαύτης γυμνασίας τρόπον οἷος ἐστίν, ἀποκρίνεται τοῦτον εἶναι, οὗ περὶ ἤκουσε Ζήνωνος πρὸς αὐτὸν δια- 5
V 27 λεγομένου. εἶτα δὲ καὶ παραδείγματι σαφηνίζει τὸν λόγον. δεῖν φησὶν »μὴ μόνον, εἰ ἔστιν, ἕκαστον ὑποθέμενον σκοπεῖν τὰ συμβαίνοντα ἐκ τῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ καὶ, εἰ μὴ ἔστι, τὸ αὐτὸ τοῦτο ὑποτίθεσθαι, εἰ βούλει μᾶλλον γυμνασθῆναι.« οἷον εἰ βούλει περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως, ἣν Ζήνων ὑπέθετο, εἰ πολλά ἐστι, τί χρὴ συμβαίνειν καὶ αὐτοῖς τοῖς πολλοῖς πρὸς ἑαυτὰ 10 καὶ πρὸς τὸ ἐν καὶ τῷ ἐνὶ πρὸς τε αὐτὸ καὶ πρὸς τὰ πολλά. καὶ αὖ εἰ μὴ ἔστι πολλά, πάλιν σκοπεῖν, τί συμβήσεται καὶ τῷ ἐνὶ καὶ τοῖς πολλοῖς καὶ πρὸς ἑαυτὰ καὶ πρὸς ἀλληλα· καὶ αὖθις αὖ ἐὰν ὑποθῆ, εἰ ἔστιν ὁμοιότης ἢ εἰ μὴ ἔστιν, τί ἐφ' ἑκατέρας τῆς ὑποθέσεως συμβήσεται καὶ αὐτοῖς τοῖς ὑποτεθεῖσι καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ πρὸς αὐτὰ καὶ πρὸς ἀλληλα.« »καὶ ἐνὶ λόγῳ, 15 περὶ οὗ ἂν ὑποθῆ ὡς ὄντος ἢ οὐκ ὄντος καὶ ὀτιοῦν ἄλλο πάθος πάσχοντος, δεῖ σκοπεῖν τὰ συμβαίνοντα πρὸς αὐτὸ καὶ πρὸς ἐν ἕκαστον τῶν ἄλλων, ὅτι ἂν προέλθῃ, καὶ πρὸς πλείω καὶ πρὸς ξύμπαντα ὡσαύτως· καὶ τᾶλλα αὖ πρὸς αὐτὰ τε καὶ πρὸς ἄλλο ὀτιοῦν προαιρῆ ἄει, ἐὰν τε ὡς ὄν ὑποθῆ, ἐὰν τε ὡς μὴ ὄν, εἰ μέλλοις τελέως γυμνασάμενος κυρίως διόψεσθαι τᾶληθές.« 20 ἐν τούτοις μὲν γὰρ συνοπτικῶς πάντας τοὺς προειρημένους παραδίδωσι τρόπους, καὶ πῶς ἀσαφέστερον. εἶτ' ἐπ' αὐτῆς τῆς τῶν προκειμένων ἀποδείξεως ἐν ταῖς ἐννέα αὐτοῦ περὶ τοῦ ἐνός ὑποθέσεσιν, ἐν αἷς ὁ ὄλος τοῦ Παρμενίδου διαιρεῖται διάλογος, πᾶσιν ἄλλοις ἐν ἄλλαις ὑποθέσεσι πραγματωδῶς χρησάμενος ἐπεξεργάσατο. 25

• Τίς οὖν ἔστι μετὰ τὰ προειρημένα οὕτως ἄνους καὶ ἀμαθῆς καὶ τολμητίας, ὡς ἀνεπιστήμονα λογικῆς καὶ διαλεκτικῆς ἐπιστήμης ἢ φρονεῖν ἢ λέγειν αὐτὸν ἢ λοιδορεῖν; οὗ γε τὴν περὶ εὐπορίας προτάσεων οὕτως ἀναγκαιοτάτην ἐν παντὶ εἶδει συλλογισμοῦ οὔσαν ὁ ἀκροατῆς αὐτοῦ Ἀριστοτέλης μιμησάμενος μέθοδον φαίνεται. τίνι δὲ νοῦν ἔχοντι μὴ σα- 30 φῶς ἐκ τούτων ἀπάντων δείκνυται, ὅσον ἐν πάσῃ σοφίᾳ τε καὶ ἐπιστήμῃ ὁ ἀνὴρ ἔσχε τὸ κράτος καὶ ὡς τῇ κοινῇ Πανελλήνων περὶ αὐτοῦ δόξῃ τὰ τῆς ἐκείνου σοφίας συμβαίνει; παρὸ καὶ θαυμάζειν ἄξιον τὸν ἀπίθανον τοῦτον κατήγορον, πῶς λήσειν ᾤθη τούς ἀκροατὰς τάναντιώτατα V 27^v τοῖς ἀληθέσι λέγων, ἢ ὅτι πρὸς Λατίνους τὸν λόγον ποιούμενος ἐθάρρησεν 35 ἴσως ἢ μήπω σχόντας ἢ μὴ σχολάζοντας τοῖς λόγοις, οὓς ὀλίγους ἔχουσιν οὐδὲ τούτους καλῶς ἠρμηνευμένους τοῦ Πλάτωνος.

2 καὶ τὴν V om., quo loco lacuna. | 5 οὗ περὶ B² U^x Z ὄνπερ V ἐν παρήκουσε M | 10 συμβῆναι V | 11 τε] γε codd. | 13 αὖ codd. om. | 14 εἰ codd. om. | 16 οὗ] ὄτου edit. | ἂν] edit. add. ἀει | ἢ] καὶ ὡς edit. | 18 τ' ἄλλα U^x B² V τ' ἄλλας M | αὖ om. M | 19 ὀτιοῦν] ὅτι ἂν edit. | ὑποθῆ] edit. add. ὁ ὑπετίθεσο | 26 ἔστι B² V ἔτι U^x? M | 27/28 φρονεῖν U^x B² V σωφρονεῖν M | 34 ἀκροατὰς] U add. τὴν τοιαύτην τῶν λόγων αὐτοῦ σκαιότητα καὶ μοχθηρίαν B V M om. | 37 Πλάτωνος] U B add. in textu U^x B² del.

mittit, quin etiam de artificio multa percipiat. Nam cum Socratem ad exercendum in dialectica arte ingenium fuisset hortatus, flagitante illo rationem eius exercitationis, eam esse rationem respondit, qua Zenonem philosophum olim disputantem audierat, illamque his verbis confirmat: »Si
 5 tuum, inquit, exercere ingenium cupis, oportet non modo posito, ut quaevis res sit, quid accidere possit, ex ea ipsa positione considerare, sed etiam posito, quod non sit, quid inde possit evenire. Verbi gratia, si de eo agendum sit, quod Zeno posuerat, an unum sit multa, animadvertendum est, quid accidere possit tum multis vel respectu suo ipsorum vel respectu
 10 unius, tum uni vel suo vel multorum respectu. Rursus, si unum multa non sit, considerandum, quid accidere possit et uni et multis, tum suo ipsorum tum mutuae comparationis respectu. In summa de quacumque re ponatur, vel quod sit vel quod non sit vel aliquo modo affecta sit, diligenter scrutari oportet, quae accidant tam suo ipsius quam cuiusvis
 15 alterius rei, quam intenderis, respectu. Eodemque modo respectu aut plurium aut omnium, quin etiam cetera respectu tum suo tum aliorum. Denique quicquid intenderis, sive ut ens sive ut non ens positum abs te sit, ita agendum est, si perfecta ingenii exercitatione veri rationem cupis investigare.« En, quam breviter Plato de huiusmodi modis praecepit. Atque etiam
 20 in rei propositae demonstratione novem illis de divino uno positionibus, in quibus tota Parmenidis disputatio consumitur, vario artificio usus est, quem ad modum et res exigere et explicandi consilium petere videbatur.

Haec cum ita sint, quis adeo amens, rudis, audax, temerarius est, qui Platonem dialecticae artis ignarum et disserendi imperitum fuisse existimet
 25 atque reprehendat? Immo vero quis non potius eius ingenium, doctrinam, eruditionem admiretur? Cuius artificio secutus Aristoteles merito ab omnibus probari et potest et debet. Itaque Plato in disserendi ratione facile princeps fuisse existimandus est et quasi fons quidam, a quo artificium disputandi omne defluerit. Quam ob rem admirari satis hunc eius
 30 adversarium non possum, quod calumnias suas latere diutius contra veritatem posse existimaverit, nisi forte ea causa deceptus est, quod cum Latinis scriberet, qui vel Platonis libros non habent vel vitio interpretum ita obscuros habent, ineptos, mendosos, ut vix legi sine stomacho possint. Tutum proinde fore maleficium suum speravit. Sed de logica hactenus.

V M Z omi. περι μὲν γὰρ τῶν διαλεκτικῶν καὶ ἐξ ἐνδόξων προτάσεων γενομένων τί τις ἂν λέγοι, πάντων αὐτοῦ τῶν βιβλίων ἐν σχήματι γεγραμμένων διαλόγου καὶ πεπληρω- U33^v
 μένων τούτου γε τοῦ εἶδους τῶν ἐπιχειρήσεων; ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐριστικούς αὐτοὺς εἰ
 ζητεῖς παρὰ Πλάτωνι, εὐρήσεις πάντας τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων τοὺς τρόπους σχεδόν,
 τοὺς εἴτε παρὰ τὴν λέξιν εἴτε ἐκτὸς τῆς λέξεως ἐν τῷ Εὐθυδήμῳ ἢ ἐριστικῷ, καὶ
 αὐταῖς λέξεσιν ὁμοίως ὡς παρ' Ἀριστοτέλει ἐν Ἐλέγχοις κείμενα. ἐξ ὧν ἀπάντων τῶ
 γε νοῦν ἔχοντι δείκνυται, ὅσον ἐν πᾶσι σοφίας τε καὶ ἐπιστήμης εἶδεσιν ὁ ἀνὴρ ἔσχε τὸ
 κράτος καὶ ὡς τῇ κοινῇ Πανελληνίων περι αὐτοῦ δόξῃ τὰ τῆς ἐκείνου σοφίας συμβαίνει.

6 Plat. Parm. 135 d—136 b. | 15 Plat. Parm. 136 b—c.

Κεφ. ζ' "Οτι και την περι τα φυσικά θεωρίαν ακριβεστάτην
ἔσχεν ὁ Πλάτων.

- 6, 1** U 33^v Καὶ περι μὲν λογικῆς ταῦτα ἀρκείτω. τὴν δὲ περι τὰ φυσικὰ αὐτοῦ
φιλοσοφίαν καὶ γνῶσιν ἀκριβεστάτην ὁ Τιμαῖος ἱκανὸς ἡμῖν παραστῆσαι,
B 20^v εἴτε τὰ περι τῶν φυσικῶν ἀρχῶν σκέψαιο εἴτε τὰ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀρχῶν **5**
καὶ τούτων γε, ὅσα τε αὐτῶν καιριώτατα καὶ καθολικώτατα, ψυχὴν φημι,
οὐρανὸν καὶ τὰ οὐράνια σώματα, τὴν τῶν τεττάρων στοιχείων ὀλότητα καὶ
ὅσα τῶν κατὰ μέρος. ἀλλὰ περι μὲν ψυχῆς γενέσεως ἀφείσθω τὰ νῦν λέγειν,
βαθυτέρου τε τοῦ ζητήματος ὄντος καὶ τοῖς γε μὴ πάντῃ δογμάτων Πυθα-
γορείων τε καὶ Πλατωνικῶν λόγων τε ἀριθμητικῆς καὶ ἀρμονίας ἐπιστήμης **10**
U 34 εἰς ἄκρον ἤκουσι πάντῃ ἀγνώτος, πολλοῦ τε καὶ μακροῦ λόγου καὶ οὐχ ὡς ἐν
παρέργῳ γε τοῦ περι ταύτης εἰπεῖν ὄντος. οὐρανοῦ δ' αὐτοῦ πέρι καὶ τῶν
οὐρανίων σωμάτων, εἴ τις κανόνα τῆς περι αὐτὰ ἀληθείας Ἀριστοτέλη ποι-
οῖτο — οὐ γὰρ ἂν περι τούτου ἀμφισβητήσαιμι — εὐρήσει οὐδὲν αὐτὸν τοῦ καθη-
γεμόνος εἰπόντα βέλτιον. **15**
- 2** Ῥητέον δὲ πρὸ τούτου περι αὐτῶν τῶν φυσικῶν ἀρχῶν, ἃς Ἀριστο-
τέλης εἶδος καὶ ὕλην καὶ στέρησιν τίθεται, Πλάτων δὲ ιδέαν, ὕλην καὶ θεὸν
δημιουργὸν τοῦ βελτίονος. τριττά τε γένη διανοηθῆναι φησι δεῖν, τὸ μὲν
γινόμενον, τὸ δ' ἐν ᾧ γίνεται, τὸ δ' ὅθεν ἀφομοιούμενον φύεται τὸ γινό-
μενον, μητρὶ, πατρὶ καὶ ἐκγόνῳ αὐτὰ ἀπεικάζων. τὴν τε ἅπαντα δεξομένην **20**
ὕλην καὶ οἶον τιθήνην πάντῃ ἀνείδεον εἶναι καὶ ἀμορφον τοῖς αὐτοῖς λόγοις
οἷς Ἀριστοτέλης παρ' αὐτοῦ λαβῶν δείκνυσιν. «εἰ γὰρ τι ἴδιον εἶδος εἶχεν
παρεμπίπτον, ἐκώλυεν ἂν τᾶλλα ἐλθεῖν, ὃν τρόπον καὶ εἴ τις ἐν μαλακοῖς
ἀπομάττειν ἐπιχειροῖ σχήματα, οὐδὲν ἐνδηλον ἐν αὐτοῖς ἐᾷ σχῆμα, ἀλλὰ
προομαλύνας λειὸν αὐτὸ ἀπεργάζεται.» καὶ αὖθις σαφέστερον τὸ μὲν ὅθεν **25**
V 28 ἀφομοιούμενον τὸ γινόμενον φύεται εἶδος κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχον, «ἀγέννητόν
τε καὶ ἀνώλεθρον» καλεῖ νοήσει σκοπούμενον. ᾧ καὶ Ἀριστοτέλης τὸ εἶδος
σημαίνει. τὸ δὲ γινόμενον αἰσθητόν τε καὶ γενητόν καὶ πεφορημένον αἰεὶ ὄνο-
U 34^v μάζει, ἐν ᾧ δηλονότι χώραν ἔχει ἢ στέρησις γινομένων ἐν τινι τόπῳ καὶ
πάλιν ἐκεῖθεν ἀπολλυμένων. τρίτον τε γένος τὸ τῆς χώρας τίθεται φθορὰν **30**
οὐ προσδεχόμενον, ἔδραν δὲ παρέχον, ὅσα ἔχει γένεσιν πᾶσιν, αὐτὸ δὲ
μετ' ἀναισθησίας ἀπτόν, λογισμῶ τινι νόθῳ μόγις πιστόν. καὶ γὰρ καὶ Ἀρι-
B 21 στοτέλης αὐτὸς ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον τὴν πρώτην τίθεται ὕλην. ὥστε τό
γε περι τὰς τῶν ὄντων πρώτας ἀρχὰς οὐδὲν διάφωρον τῷ καθηγεμόνι Πλά-
τωνι Ἀριστοτέλης φησί. **35**
- 3** Περι γε μὴν τοῦ οὐρανοῦ ὡς μὲν κατὰ Πλάτωνα γενητὸς τῆ αἰτία, τῷ
δὲ χρόνῳ ἀγέννητος, κατὰ δ' Ἀριστοτέλην τούτῳ γε γοῦν τῷ κατὰ χρόνον
τρόπῳ ἀγέννητος καὶ ὡς εἷς καὶ μόνος καὶ σφαιροειδῆς καὶ οὐδὲν ὄργανον

28 παρεμπίπτον B V παρεμπίπτοι U | 26 τὸ γινόμενον U] B V om. | φύεται om. V |
37/38 κατὰ δ' Ἀριστοτέλην — ἀγέννητος U] B V M Z om.

22 cf. Plat. Tim. 50 e. | 26 cf. Plat. Tim. 52 a. cf. Arist. De Caelo β 4, 286 a17.

Cap. VI. Platonem rerum naturalium optime scientiam tenuisse neque Aristotelis dicta ab illius scriptis dissentire.

Atqui naturalium rerum disciplinam ex Timaeo Platonis satis abunde **6, 1** licet haurire, sive principia rerum consideremus sive res ipsas ex principiis constitutas atque ex his eas imprimis, quae magis praecipuae ac generales habentur, ut aiam caelum et caelestia corpora, item quattuor elementorum universalem rationem et particulatim conditionem eorum. Sed de generatione animi hoc loco dicendum non est, cum et multo difficilior quaestio sit nec nisi ab iis intellegi possit, qui Pythagoreorum et Platonum rationes perfecte noverunt et mathematicarum disciplinarum cognitionem habent, sit praeterea ad eam explicandam longe prolixior oratio necessaria. De caelo et caelestibus corporibus, si quis doctrinam Aristotelis sequendam existimat, quod equidem non improbo, profecto reperiet nihil ab Aristotele melius quam a Platone dictum fuisse.

15 Sed priusquam ad hoc venio, de principiis rerum naturalium dicam, **2** quae Aristoteles formam ponit et materiam et privationem, Plato ideam, materiam et optimarum rerum opificem deum. Triplex item genus intellegi inquit oportere: unum, quod fiat; aliud, in quo fiat; tertium, ad cuius similitudinem id, quod fit, oriatur et ad patris et matris et nati comparationem haec transfert. Materiam quidem, quae omnia recipit et quasi **20** mater omnium est, omnino informem et specie omni privatam esse iisdem plane rationibus probat, quas Aristoteles ab eo sumptas explicavit. Ita enim inquit: »Si qua formam sibi propriam haberet, haec profecto occuparet, impedimentoque esset, ne cetera reciperentur, quem ad modum si quis **25** in rudi, inaequali atque asperiore materia signum aliquod imprimere volens frustraretur labore, nisi prius eam explanaret et lenem aequalemque ad unguem redigeret.« Et rursus apertius illud, ad cuius similitudinem oritur, quod fit semper eodem modo se habens, ingeneratum et incorruptibile, dicit intellegentia considerandum. Quae quidem et Aristoteles formae tribuit. **30** Quod autem fit, id sensibile, generabile, commutabile semper appellat. Tertium genus formae capedinem ponit incorruptibilem et rerum, quae generantur, omnium sedem. Hanc autem talem esse, ut sensu attingatur et spuria quadam, ut ipse inquit, cogitatione animo concipi possit. At enim Aristoteles etiam ipse materiam primam ingenerabilem et incorruptibilem **35** ponit. Itaque de primis rerum principiis nihil prorsus a suo praeceptore dissentit.

Caelum autem secundum Platonis opinionem causa ingeneratum, tempore **3** generatum est; Aristotelis vero sententia tempore ingeneratum est, idque unum et solum in forma sphaerae conglobatum, nullum habens instrumentum, finitum quoque ex tota naturali materia constans. »Nullam enim, inquit, alicuius rei partem aut virtutem foris relinquit.« Sic recte simulatque aperte locutus est Aristoteles, quae omnia iisdem fere verbis

- ἔχων καὶ πεπερασμένος καὶ ὡς ἐξ ὅλης τῆς φυσικῆς ὕλης συνεστῶς. » μέρος γὰρ οὐδὲν οὐδενὸς οὐδὲ δύναμιν, φησὶν, ἔξω ἀπέλιπεν.« οὐδὲ παρ' Ἀριστοτέλους λεπτότερόν τε καὶ σαφέστερον εἴρηται, μᾶλλον δ' οὐδὲν ὃ μὴ παρὰ Πλάτωνος καὶ αὐτοῖς σχεδὸν ῥήμασιν εἰληφῶς εἴρηκε, πλὴν ὅσον ὁ Πλάτωνος λόγος τελεώτερον καὶ ποιητικὴν τῷ οὐρανῷ αἰτίαν προστιθείς. ὅτι δὲ αὐτὸν 5 ὁ μὲν πέμπτον σῶμα καὶ τῶν τεττάρων διαφέρειν δοξάζει, Πλάτων δὲ δοκεῖ τ' αὐτὸ τοῖς τέτταρσιν ἢ τὴν τούτων ἀκρότητα οἰόμενος αὐτὸν εἶναι, οὐδ' ἐν
- U35 τούτῳ τοῖς ἐπιμελέστερον ταῦτα σκεψαμένοις οὐδὲν Ἀριστοτέλης σοφώτερον εἴρηκε. δῆλα γὰρ δὴ ὡς πέντε τισὶ σχήμασι τὰ πέντε εἰδοποιεῖ σῶματα Πλάτων, πυραμίδι μὲν τὸ πῦρ, κύβῳ δὲ τὴν γῆν, καὶ τὸν μὲν ἀέρα εἰκο- 10 σαέδρῳ, τὸ δὲ ὕδωρ ὀκταέδρῳ, τὸν δὲ οὐρανὸν τῷ δωδεκαέδρῳ. εἰ οὖν τὸ δωδεκαέδρον τῶν ἄλλων κατ' οὐσίαν διαφέρει σωμάτων, καὶ ὁ οὐρανὸς διαφορὸς τὴν φύσιν ἐστὶ κατὰ Πλάτωνα τῶν ἄλλων στοιχείων. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ξενοκράτης, ὁ φυσικώτατος καὶ τῶν Πλάτωνος ἀκροατῶν γνησιώτατος,
- V28^v ἐν τῷ περὶ τοῦ Πλάτωνος βίῳ, ὡς Συμπλίκιος ἐν τοῖς περὶ οὐρανοῦ ἱστορεῖ, 15 τάδε φησί· »τὰ μὲν οὖν ζῶα οὕτω διήρητο εἰς ἰδέας τε καὶ μέρη πάντα τρόπον διαιρῶν, ἕως τοῦ εἰς τὰ πάντων στοιχεῖα ἀφίκετο τῶν ζῴων, ἃ δὴ πέντε σχήματα καὶ σῶματα ὠνόμαζεν· εἰς αἰθέρα καὶ πῦρ καὶ ἀέρα καὶ ὕδωρ καὶ γῆν.« ὧ δῆλον ὡς τὸ δωδεκαέδρον ἀπλοῦ σώματος ἦν σχῆμα καὶ κατὰ Πλάτωνα τοῦ οὐρανοῦ, ὃν αἰθέρα καλεῖ. ὥστε καὶ τούτῳ σύμ- 20 φωνος Ἀριστοτέλης τῷ διδασκάλῳ. εἰ γὰρ καὶ ἐκ πυρὸς Πλάτων φησὶν εἶναι τὸν οὐρανὸν ἢ ὄρατόν, καὶ ἐκ γῆς ἢ ἀπτόν, τὰ δὲ ἄστρα ἐκ τῶν τεσσάρων, οὐ μόντοι τούτων τῶν ἐν γενέσει τε καὶ φθορᾷ στοιχείων, ἀλλὰ
- B21^v τοῦ μὲν πυρὸς κατὰ τὸ φωτεινόν, τῆς δὲ γῆς κατὰ τὸ ἀντιτυποῦν τῇ αἰσθήσει, καὶ τῶν μεταξὺ κατὰ τὰ μέσα. τοῦτο δὲ καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης 25
- U35^v οὐκ ἂν ἀπαξιῶσοι μὴ ἐκ τῶν ἀκροτήτων τούτων συνεστάναι τὰ οὐράνια οὐδ' αὐτὸς ἀρνούμενος τὸ ὄρατόν αὐτὸν καὶ ἀπτόν. ὁ δ' αὐτὸς καὶ »ζῶονα αὐτὸν καὶ »ἐμψυχον« κατὰ τὸν καθηγητὴν ἐν τῷ περὶ Οὐρανοῦ τίθεται εἶναι. »ἡμεῖς γὰρ ὡς περὶ ζῴων αὐτῶν διανοοῦμεθα, φησί, περὶ τε αὐτῶν τῶν τεσσάρων στοιχείων.« πάντα ὅσα Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ Οὐρανοῦ 80 καὶ Πλάτων τὰ αὐτὰ διὰ βραχυτάτων ἐν Τιμαίῳ προλαβὼν ἔφη, τὰς αὐτάς τε εἰδοποιούς αὐτῶν τιθέμενος ποιότητος καὶ τὸ ταῖς μὲν ὁλότησιν ἀφθαρτον καὶ ἀγέννητον, κατὰ μέρος δὲ γενητὸν αὐτῶν καὶ φθαρτόν. καὶ οὐ περὶ τούτων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ πολλῶν τῶν κατὰ μέρος εἴτε περὶ μεταλλικῶν καὶ μετεώρων εἴτε περὶ ζῴων καὶ τῶν μορίων αὐτῶν πλεῖστά τε καὶ κάλ- 85 λιστα παραδέδωκεν. ὅπως δὲ ταῦτα λέγεται παρὰ Πλάτωνι καὶ τί αὐτῷ ἢ τῶν σχημάτων παράληψις βούλεται, οἱ μὲν ἐπιπολαιότερον αὐτῶν ἀκούοντες μέγα ἂν καγχάσειεν ἑαυτοὺς μᾶλλον ἢ τοὺς πρὸς οὐς ὁ λόγος καταγελῶντες· οἷς δ' ἐμέλησεν ἐξηγηταῖς τοῖς ἡμᾶς φθάσαι σοφοῖς ἀνδράσι χρωμένοις τοὺς λόγους κατανοῆσαι τῶν λεγομένων, οὗτοι δὲ ἴσασί τε καὶ 40 δύνανται τὰς αἰτίας αὐτῶν ἀποδοῦναι.